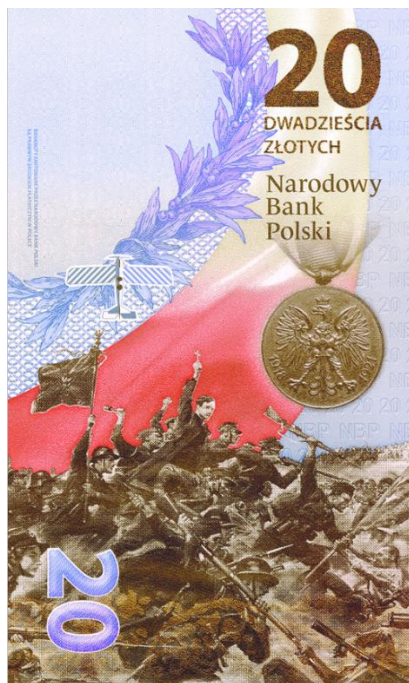

Młodzieżowa Olimpiada Wiedzy o Społeczeństwie

VI edycja
eliminacje szkolne
Test
z kluczem odpowiedzi

Organizator Olimpiady
Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych

1. (2 pkt) Zapoznaj się z grafiką i odpowiedz na pytanie.

Źródło: Narodowy Bank Polski, *Banknoty i monety*,
https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/banknoty_i_monety/banknoty_kolekcyjne.html (dostęp 17.11.2021).

Grafika przedstawia fragment banknotu kolekcjonerskiego wyemitowanego przez Narodowy Bank Polski w 2020 r. Jakie wydarzenie miał on upamiętniać?

- a) wymarsz Pierwszej Kompanii Kadrowej z Krakowa w 1914 r.,
- b) Bitwę Warszawską w 1920 r.,**
- c) obronę Twierdzy Modlin w 1939 r.,
- d) bitwę o Monte Cassino w 1944 r.

2. (2 pkt) W którym roku Władimir Putin zaczął po raz pierwszy pełnić obowiązki prezydenta Federacji Rosyjskiej?

- a) w 1999,**
- b) w 2000,
- c) w 2008,
- d) w 2012.

3. (2 pkt) Ile klubów parlamentarnych działa w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej IX kadencji?

- a) 2,
- b) 3,
- c) 4,**
- d) 5.

- 4.** (2 pkt) Na czym opiera się koncepcja zrównoważonego rozwoju?
- na promocii wysokiego wzrostu gospodarczego,
 - na pomocy państwom rozwijającym się w procesie rozwoju własnego przemysłu i możliwości wytwórczych,
 - na zaspokajaniu obecnych potrzeb bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na zaspokojenie własnych,**
 - na tworzeniu programów pomocowych dla państw rozwijających się, tak by ich poziom rozwoju gospodarczego zrównał się z państwami rozwiniętymi.
- 5.** (2 pkt) W którym roku Maria Ressa i Dmitrij Muratow otrzymali Pokojową Nagrodę Nobla „za wysiłki na rzecz ochrony wolności słowa, która jest warunkiem wstępnym demokracji i trwałego pokoju”?
- w 2018,
 - w 2019,
 - w 2020,
 - w 2021.**
- 6.** (2 pkt) Które państwo sprawuje prezydencję w Radzie UE w drugiej połowie 2021 r.?
- Francja,
 - Słowacja,
 - Słowenia,**
 - Szwecja.
- 7.** (2 pkt) Zapoznaj się z grafiką i odpowiedz na pytanie.

Podstawowe dane demograficzne prezentuje poniższa tablica^{a)}:

Wyszczególnienie	1990	2000	2010	2015	2019	2020	I półrocze	
							2020	2021
Ludność w tys.	38073	38254	38530	38437	38383	38265	38354	38162
Przyrost rzeczywisty w tys.	85	-9	33	-41	-29	-118	-28	-103
w %.....	0,22	-0,02	0,08	-0,11	-0,07	-0,3	-0,07	-0,3
Przyrost naturalny w tys.	157,4	10,3	34,8	-25,6	-34,8	-122,0	-31,2	-104,7
na 1000 ludności.....	4,1	0,3	0,9	-0,7	-0,9	-3,2	-1,6	-5,5
Urodzenia w tys.	547,7	378,3	413,3	369,3	375,0	355,3	177,4	166,0
na 1000 ludności.....	14,3	9,9	10,7	9,6	9,8	9,3	9,2	8,7
Zgony ogółem w tys.	390,3	368,0	378,5	394,9	409,7	477,4	208,6	270,7
na 1000 ludności.....	10,2	9,6	9,8	10,3	10,7	12,4	10,9	14,2
Zgony niemowląt w tys.	10,6	3,1	2,1	1,5	1,4	1,3	0,6	0,7
na 1000 urodzeń żywych	19,3	8,1	5,0	4,0	3,8	3,6	3,6	3,9
Małżeństwa w tys.	255,4	211,2	228,3	188,8	183,4	145,0	37,4	58,3
na 1000 ludności.....	6,7	5,5	5,9	4,9	4,8	3,8	2,0	3,1
Rozwody w tys.	42,5	42,8	61,3	67,3	65,3	51,2	23,2	31,6
na 1000 ludności.....	1,1	1,1	1,6	1,8	1,7	1,3	1,2	1,7
Imigracja w tys.	2,6	7,3	15,2	.	16,9	13,3	5,6	6,5
Emigracja w tys.	18,4	27,0	17,4	.	10,7	8,8	2,8	4,6
Saldo w tys.	-15,8	-19,7	-2,1	.	6,1	4,5	2,8	1,9

a) Dane o liczbie ludności oraz dotyczące współczynników na 1000 ludności zostały opracowane w oparciu o: dla 1990 r. - wyniki szacunków ludności; dla 2000 r. - bilans ludności na bazie wyników NSP²⁰⁰²; dla pozostałych lat - bilans ludności na bazie wyników NSP²⁰¹¹.

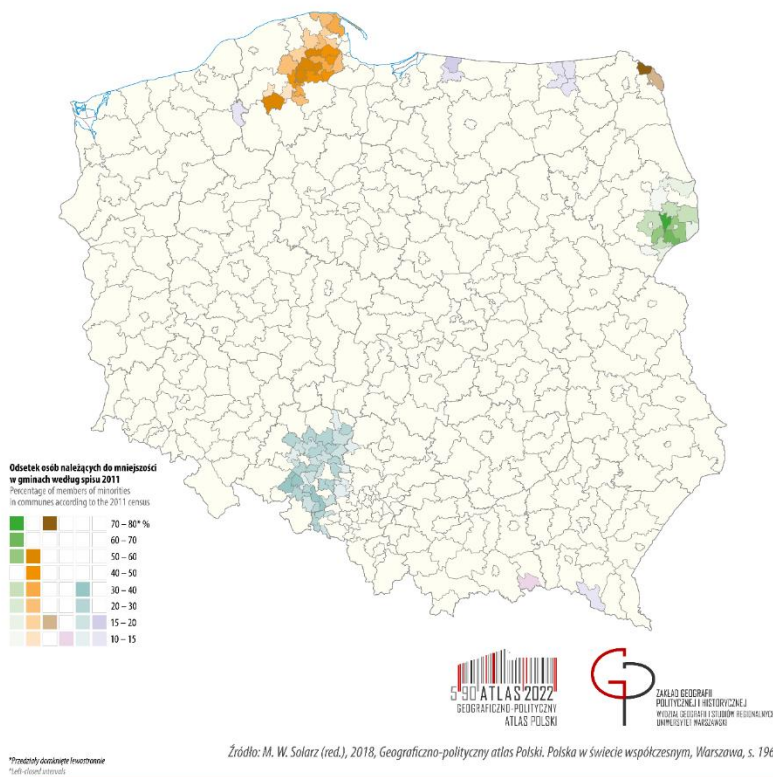
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, *Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym* (stan w dniu 30.06.2021), <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stand-i-struktura-ludnosc-i-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stand-w-dniu-30-06-2021,6,30.html> (dostęp 17.11.2021).

O ile zmieniła się liczba ludności Polski w pierwszym półroczu 2021 r. w porównaniu z pierwszym półroczem 2020 r.?

- a) liczba ludności wzrosła o około 200 tys. osób,
- b) liczba ludności nie zmieniła się,
- c) liczba ludności spadła o około 100 tys. osób,
- d) **liczba ludności spadła o około 200 tys. osób.**

8. (2 pkt) Zapoznaj się z mapą i odpowiedz na pytanie.

Mniejszości narodowe, etniczne oraz regionalne grupy językowe – rozmieszczenie
National/ethnic minorities and regional language groups – distribution in space

Źródło: *Geograficzno-polityczny atlas Polski. Polska w świecie współczesnym*, <http://atlas2022.uw.edu.pl/mapa-tygodnia-mniejszosci-w-polsce/> (dostęp 17.11.2021).

Przedstawiciele której mniejszości narodowej zamieszkują obszar zaznaczony na niebiesko?

- a) śląskiej,
- b) **niemieckiej,**
- c) łemkowskiej,
- d) czeskiej.

9. (2 pkt) Zapoznaj się z grafiką i odpowiedz na pytanie.

Tablica 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 2021 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	10 2021			01-10 2021	WPŁYW ZMIAN
	10 2020= =100	12 2020= =100	09 2021= =100	01-10 2020= =100	09 2021= =100
OGÓŁEM	106,8	106,6	101,1	104,5	x

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, *Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w październiku 2021 roku*, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-pazdzierniku-2021-roku,2,120.html> (dostęp 17.11.2021).

O ile wzrosły ceny towarów i usług konsumpcyjnych w Polsce w październiku 2021 r. w porównaniu z październikiem 2020 r.?

- a) o 1,1%,
- b) o 4,5%,
- c) o 6,6%,
- d) o 6,8%.**

10. (2 pkt) Ile zwrotek liczy hymn państwowy Rzeczypospolitej Polskiej?

- a) 2,
- b) 3,
- c) 4,**
- d) 5.

11. (1 pkt) Co jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego w Polsce?

- a) województwo,
- b) starostwo,
- c) powiat,
- d) gmina.**

12. (1 pkt) Jak nazywamy masową, planową zagładę Żydów w czasie II wojny światowej?

- a) Holocaust,**
- b) nazizm,
- c) szowinizm,
- d) rasizm.

13. (1 pkt) Gdzie diaspora polska jest najmniej liczna?

- a) w Ameryce Północnej,
- b) w Ameryce Południowej,
- c) w Europie Zachodniej,
- d) w Azji.**

14. (1 pkt) Kto został pierwszym niekomunistycznym premierem Polski po II wojnie światowej?

- a) L. Wałęsa,
- b) J. Kaczyński,
- c) L. Balcerowicz,
- d) T. Mazowiecki.**

15. (1 pkt) Ile państw członkowskich liczyła Unia Europejska w 2021 roku?

- a) 26,
- b) 27,**
- c) 28,
- d) 29.

16. (1 pkt) W 1999 r. Polska wstąpiła do jednej z organizacji międzynarodowych. Której?

- a) NAFTA,
- b) NATO,**
- c) OECD,
- d) UE.

17. (1 pkt) Przed którym sądem lub trybunałem Zgromadzenie Narodowe może pociągnąć do odpowiedzialności Prezydenta RP za naruszenie Konstytucji lub ustawy?

- a) Sądem Najwyższym,
- b) Trybunałem Konstytucyjnym,
- c) Trybunałem Stanu,**
- d) Najwyższym Sądem Administracyjnym.

18. (1 pkt) Gdzie mieści się siedziba główna ONZ?

- a) w Hadze,
- b) w Brukseli,
- c) w Nowym Jorku,**
- d) w Wiedniu.

19. (1 pkt) Kto najdłużej pełnił funkcję Prezesa Rady Ministrów?

- a) Beata Szydło,
- b) Donald Tusk,**
- c) Mateusz Morawiecki,
- d) Leszek Miller.

20. (1 pkt) Kto aktualnie pełni funkcję Rzecznika Praw Obywatelskich?

- a) Adam Bodnar,
- b) Irena Lipowicz,
- c) Marcin Wiącek,**
- d) Janusz Kochanowski.

21. (1 pkt) Gdzie ma siedzibę Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)?

- a) w Brukseli,
- b) w Luksemburgu,**
- c) w Paryżu,
- d) w Strasburgu.

22. (1 pkt) W którym roku Główny Urząd Statystyczny przeprowadził ostatni Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań?

- a) w 2011,
- b) w 2016,
- c) w 2019,
- d) w 2021.**

23. (1 pkt) Który rozdział Konstytucji RP z 1997 r. poświęcony jest wolnościom, prawom i obowiązkom człowieka i obywatela?

- a) Rozdział II,**
- b) Rozdział V,
- c) Rozdział VIII,
- d) Rozdział X.

24. (1 pkt) Jakim resortem kieruje człowiek przedstawiony na poniższym zdjęciu?

Źródło: Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, *Ministerstwa*, <https://www.gov.pl/web/gov/ministerstwa> (dostęp 17.11.2021).

- a) Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- b) Ministerstwem Aktywów Państwowych,
- c) **Ministerstwem Edukacji i Nauki,**
- d) Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

25. (1 pkt) W którym z państw sąsiadujących z Polską wyborom prezydenckim w 2020 r. towarzyszyły masowe protesty?

- a) w Republice Czeskiej,
- b) w Republice Słowackiej,
- c) w Republice Federalnej Niemiec,
- d) **w Republice Białorusi.**

26. (1 pkt) Na granicy z którym państwem znajduje się przejście graniczne w Kuźnicy Białostockiej?

- a) z Rosją,
- b) z Litwą,
- c) **z Białorusią,**
- d) z Ukrainą.

27. (1 pkt) Zapoznaj się z grafiką i odpowiedz na pytanie.

Źródło: Website of the Republic of Poland, *Poland in Canada*, <https://www.gov.pl/web/canada-en/news> (dostęp 17.11.2021).

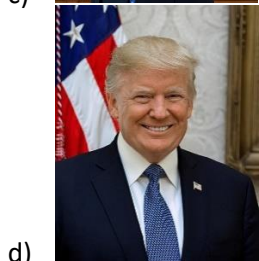
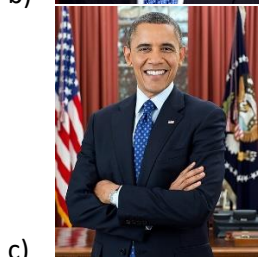
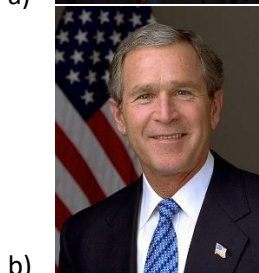
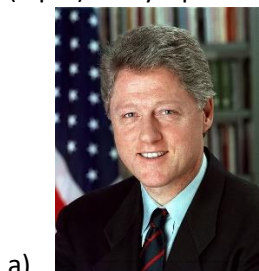
Na mapie zaznaczono cztery państwa tworzące pewne ugrupowanie międzynarodowe. W którym roku to zrzeszenie powstało?

- a) **1991,**
- b) 1995,
- c) 2000,
- d) 2005.

28. (1 pkt) Jak nazywany jest jednoosobowy organ wykonawczy gminy miejskiej oraz gminy miejsko-wiejskiej?

- a) sołtys,
- b) wójt,
- c) **burmistrz,**
- d) prezydent.

29. (1 pkt) Który z przedstawionych czterech ostatnich prezydentów USA sprawował urząd najkrócej?

30. (1 pkt) Kto przygotowuje założenia polityki pieniężnej RP?

- a) Ministerstwo Finansów,
- b) Rada Polityki Pieniężnej,**
- c) Bank Gospodarstwa Krajowego,
- d) Premier RP.